

فروشگاه ، بزرگترین سایت تخصصی معماری

جهت مشاهده آموزش نرم افزارهای معماری از صفر تا ۱۰۰ با زبان فارسی و با

کمترین هزینه [اینجا](#) را کلیک کنید.

جهت مشاهده نقشه ها ، پایان نامه و طرح های نهایی آماده معماری جهت کانسپت

گرفتن و یا تحویل پروژه [اینجا](#) را کلیک کنید.

جهت مشاهده مقالات ، رسالات و مطالعات نهایی آماده معماری جهت تحویل

پروژه [اینجا](#) را کلیک کنید.

بزرگترین سایت تخصصی معماری WWW.CADYAR.COM

جهت عضویت در کانال ما در تلگرام کافیسیت روی عکس زیر کلیک کنید.

برای انجام پروژه های عمران و معماری با ما تماس بگیرید.

۰۹۹۰۷۵۳۰۹۲۰

آیدی تلگرام

<https://t.me/Cadyar>

آیدی تلگرام

<https://t.me/Cadyarmemar>

Vrya.cadyar@gmail.com

جهت مشاهده مطالب زیر به صورت رایگان کافیسیت روی لینک روبرو عنوان موردنظر کلیک کنید

[HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=473](http://WWW.CADYAR.COM/?CAT=473)

دانلود کتب معماری

[HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=262](http://WWW.CADYAR.COM/?CAT=262)

آموزش رایگان پست پروداکشن در معماری

[HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=1377](http://WWW.CADYAR.COM/?CAT=1377)

دانلود مقالات معماری

[HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=206](http://www.cadyar.com/?cat=206)

دانلود نقشه های معماری

[HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=1300](http://www.cadyar.com/?cat=1300)

دانلود رساله و مطالعات معماری

[HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=283](http://www.cadyar.com/?cat=283)

آموزش رایگان نرم افزار های معماری

جهت مشاهده مطالب کاربران مهمان که مطالب خود را به صورت رایگان و یا در قبال هزینه به اشتراک گذاشته اند در سایت کدیاری [اینجا](#) کلیک کنید.

شما نیز میتوانید مطالب خود را در سایت کدیاری به اشتراک بگذارید تا بدون هیچ هزینه ای صاحب شغل دوم شوید.

جهت دریافت هرگونه رساله و مطالعات معماری با قیمت پایین با ما تماس بگیرید.

۰۹۹۰۷۵۳۰۹۲۰

قسمتی از جدیدترین رساله خانه خط و خوشنویسی در ۱۴۴ صفحه در قالب ورد:

فصل اول:

کلیات پژوهش

مقدمه

بدیهی است که در هر موضوع و طراحی اولین قدمی که باید برداشته شود، معرفی موضوع و دلایل انتخاب آن می باشد و همچنین ارزش یابی موضوع طراحی، علاوه بر این در ابتدای هر موضوع طراحی باید خواسته‌های طراحی و موارد خواسته شده در طرح مدنظر قرار گیرد. همچنین روش های طراحی و چهار چوب پژوهش نیز در ابتدای هر طراحی مطرح می گردد. در این فصل ابتدا ما به دلایل انتخاب و تعریف موضوع می پردازیم سپس به پرسش های کلیدی که در طراحی با آن مواجه هستیم پرداخته می شود و در پایان به اهداف اساسی طرح و چهار چوب پژوهش پرداخته می شود.

۱-۱ دلایل انتخاب موضوع

اختراع خط یکی از دستاوردهای مهم تاریخ بشر است که همواره دستخوش تغییرات فراوانی در طول حیات خود بوده است تا به شکل امروزی در آمده است. هنر خوشنویسی در سرتاسر دنیا مورد توجه قرار گرفت و با توجه به زبان های مختلفی به خود گرفت مانند چینی، عربی، روسی، انگلیسی و... های گوناگون شکل و مکان

در ایران نیز این هنر روز به روز مورد توجه بیشتری قرار گرفت و شاخه های گوناگونی مانند کوفی، ثلث، نسخ، تعلیق، نستعلیق و... از آن جدا شده است. اما این هنر ارزشمند در گذشته بیشتر از زمان حال مورد توجه قرار داشت زیرا در گذشته تمامی مطالب با دست نوشته می شد اما امروزه تمامی این کارها بوسیله کامپیوتر صورت می گیرد. پس در اینجا این سوال مطرح می شود که برای حل این مشکل چه باید کرد؟

این پرسش و بسیاری سوال های دیگر موجب شد تا ذهن من به سوی طراحی یک مرکز آموزش هنر خوشنویسی سوق داده شود. همچنین دلایل دیگری نیز دلیل بر انتخاب این موضوع شد که در زیر به برخی از آنها اشاره می‌کنم:

- ارتقای هرچه بیشتر این هنر در بین جوانان و سایر افراد

- وجود پتانسیل های بسیار زیاد شهر تکاب در زمینه خوشنویسی که یکی از قطب های خوشنویسی ایران است.

۱-۲ تعریف مسأله ، شرح مختصر موضوع

مراکز فرهنگی و آموزشی همانطور که از نام آن پیداست شامل مجموعه‌ای از عملکردهای مختلف در کنار هم می باشد که این عملکردها را می توان به چند بخش آموزشی، اداری، نمایشگاهی، اقامتی و... تقسیم کرد.

قسمت آموزشی شامل کلاسهای آموزش خوشنویسی، نقاشی، مجسمه سازی و... میباشد. در قسمت نمایشگاهی فضاهایی چون موزه، گالری، گیو شاپ، محل فروش تابلوها و.. قرار دارد. قسمت اداری نیز شامل فضاهایی چون ریاست، معاونت اداری، سالن جلسات و... می باشد. در طراحی این مجموعه سعی شده است که از راههای گوناگون آثار هنری را به نمایش بگذاریم برای مثال در این مجموعه گالری‌های گوناگونی مانند گالری دائم، موقت، خیابانی،... در مورد نمایشگاه خیابانی باید گفت که بر روی بدنه مجموعه آثار هنرمندان را می‌توان به صورت یک نمایشگاه خیابانی درآورد که مجموعه از این طریق پیوند قوی تری با شهر پیدا خواهد کرد و به صورت یک المان شهری در خواهد آمد.

۱-۳- پرسش‌های محوری

همواره در هر پروژه طراحی، پرسشهای مطرح است که طراحان می بایست آنان را در پروسه طراحی پاسخ دهند در این پروژه چندین سوال اساسی را می‌توان به صورت زیر مطرح نمود:

- دلیل و ضرورت طراحی چنین مرکزی؟

- چگونه میتوان هنر خوشنویسی را در طراحی این مرکز نشان داد؟

- چگونگی باز پروری مفاهیم معماری ایرانی در طراحی؟
- اقلیم و مسائل آن و چگونگی بهره‌وری از طراحی اقلیمی در پروژه؟
- چگونگی رابطه بین فضاها در طراحی؟
- چگونه می‌توان فضایی متناسب با موضوع را در پروژه خلق کرد؟

۱-۴- هدف از اجرای این پروژه

اهداف این پروژه را میتوان به طور کلی چنین مطرح نمود:

- باز پروری مفاهیم خوشنویسی در یک مجموعه کاملاً جدید و جذاب -
- ایجاد رابطه بین افراد مختلف جامعه از سنین خردسالی تا پیری -
- برگزاری مراسم های فرهنگی و همایش های مختلف در راستای پیشرفت های هنر خوشنویسی -
- تشویق جوانان به فراگیری هنرهای مختلف و ایجاد یک جامعه سالم -
- فراهم آوردن یک مکان گرم و سالم برای پرکردن بخشی از اوقات فراغت جوانان -
- باز پروری معماری اسلامی با مفاهیم اساسی آن.
- تلاش برای خلق یک فضای روحانی و آرامش بخش.
- گرایانه و اقتصادی. - ارائه یک طرح واقع

۱-۵- روش های اجرای پروژه

- مطالعات میدانی (مشاهده، نمونه و مصاحبه)
- تحقیقات کتابخانه‌ای (گردآوری اطلاعات از کتاب ها و مقالات)
- تحقیقات اینترنتی (شامل سایت های مشخص با رفرنس های مشخص)

- بازدید از مکانهای مربوط به موضوع طراحی شامل موزه ها، گالری ها و...

نتیجه گیری

هایی برای ارائه خدمات فرهنگی و آموزشی به جوانان و سایر اقشار جامعه می‌مراکز فرهنگی و هنری همواره مکان باشند و می‌توان با یک معماری ساده و بی‌آلایش آن را نمود بخشید و از این جهت معماران و طراحان بایستی در طراحی مراکز فرهنگی بایستی به مواردی همچون سادگی، دوری از تجملات و... دقت و توجه کامل نمایند. بنابراین با توجه با موضوع طراحی، خلق چنین فضاهایی مستلزم تفکرات عمیق در آن است و بدیهی است که این از وظایف طراحان است.

فصل دوم :

مبانی نظری

۲-۱- مقدمه

یکی از مهمترین شاخصه‌های شکل دهنده هر بنای معماری، توجه به مخاطبان آن است و یکی از بزرگترین ویژگی‌های هر مجموعه شهری (از جمله مجموعه‌های فرهنگی، هنری، تفریحی، ورزشی و...) میزان توفیق آن در جلب مردم باشند. که به عنوان مالکان اصلی آن می

دعوت و جذب مخاطبان و برقراری ارتباطی ساده و بی‌پیرایه با آنان و ایجاد فضایی مناسب جهت تماس با مقوله هنر و فعالیتهای فرهنگی و هنری بدون هیچ‌گونه تشریفات خاص و دست و پاگیر مهمترین هدف در روند شکل‌دهی‌هایی از مبانی نظری که در جهت رسیدن به اهداف فوق در مراحل مختلف طراحی باشد. در زیر نمونه‌به این مجموعه می‌مورد استفاده قرار گرفته است ذکر می‌گردد:

های هنری در خدمت مردم دارای حریم خصوصی برای استفاده - ایجاد فضای شهری زنده و پویا به عنوان کانون فعالیت عموم و در خدمت فضاهای شهری پیرامون.

- ایجاد فضاهای معماری منطبق و در خدمت فعالیت‌های هنری عمومی.

- استفاده از فرم‌های نرم (دایره و منحنی و...) به اقتضای عملکردهای مختلف فضاهای هنری.

- ایجاد فضاهای باز، نیمه باز و بسته جهت عملکردهای مجموعه.

- کنار هم قرار گرفتن عملکردهای متنوع با رعایت همسایگی مناسب و حریم فضایی.

های متفاوت. - ایجاد وحدت در فرم کلی مجموعه علیرغم استفاده از فرم

- برقراری ارتباط مناسب بصری و عملکردی با فضاهای شهری پیرامون.

- توجه به جداره‌های شهری و ایجاد هماهنگی با بافت اطراف برای تعریف لبه‌های شهری.

- رعایت اصول معماری در طراحی اجزاء فضاهای تشکیل دهنده مجموعه.

- استفاده از اصول معماری ایرانی و بومی با استفاده از فرم‌های مدرن (سادگی، سلسله مراتب دسترسی، سلسله مراتب ورود، حریم فضایی، رعایت همجواری و...)

های موجود و با استفاده - ایجاد مسیرهای ارتباطی مناسب جهت ایجاد ارتباط فضایی بین اجزاء مجموعه به تبعیت از فرم

از عناصر طبیعی و غیر طبیعی (فضای سبز، آب نما، رواق و...)

- کنترل خط آسمان به منظور برقراری ارتباط بصری مناسب با محیط پیرامون.

- ترکیب هماهنگ احجام، سطوح و خطوط در طراحی معماری بناهای مجموعه.

معماری باید رابطه‌ای منطقی با زمان پیدا کند. در این حالت زمان از سه مقوله خارج نیست گذشته، حال، آینده.

نیاز ما به گذشته غالباً و گاهی مشخصاً از شرایط حال تبعیت می‌کند در هر صورت نگاه به گذشته باید بر مبنای واقعیت باشد.

«تاریخی که معمار بدان نیاز دارد. همان چیزی است که یک قرن پیش «سزاردالی» آن را تاریخ فلسفی معماری نام گذاری کرد تاریخی که سعی آن نه بیان و بازنگری فهرستی از آثار ساخته شده و تحولات فنی موثر در شکل‌گیری ساختمانها از پایان قرن هجدهم به بعد است بلکه هدفش به نمایش درآوردن و دریافتن برجستگی و رخداد تحولات و بازیابی ارزش‌هایی است که در افکار معماران وجود داشته است. و بیان و نقد نافع چیزی است که درک یک بنا را ممکن می‌نماید.

در اهمیت نیازهای حال همین بس که نگرش‌های معماری معمولاً در پاسخگویی به یک یا چند نوع از نیازهای حال شکل می‌گیرند.

اما نیازهای آینده موضوعاتی معمولاً مستقل از شرایط حال هستند و شکل‌گیری آنها رابطه مستقیم با افکار و نگرش‌ها و حتی نظرات فلسفی انسان دارد. از این رو پاسخگویی به آنها مطالعاتی چند بعدی می‌طلبد.

ایده‌های معمارانه‌ای موفقند که ابعاد وسیع‌تری از نیازهای مکانی و زمانی معماری را به رسمیت بشناسند با وجود اصالت بخشی به ایده‌های معمارانه در قالب سبک‌ها، سودمندی چنین نگاهی مورد تردید است. در این میان سبک‌های مبتنی به ایده‌های فلسفی از درک ابعاد متنوع و ذوجانب نیازهای معماری ناتوان یا رویگرداندند.

"امروزه موقعیت معماری در مقابل معیارهای فلسفی و تاریخی بیشتر از همیشه مورد مخالفت قرار گرفته و وضعیت آن از اواخر قرن گذشته و سی سال قرن اخیر نیز بدتر و فلاکت‌بارتر است لاقلاً در آن موقع هنری وجود داشت که بشود برای زیبایی؛ یک ایده‌ال، یک غایت نهایی و یک اصل و پایه وجود داشت. آنرا با احتیاجات معنوی زمان مرتبط دانست و اگر چه بیشتر جستجوها بیهوده و بی‌ثمر بودند، یا اینکه نتیجه کوششها چیزی یکسان، یکنواخت یا شاید کسل‌کننده از آب در می‌آمد، اما به هر حال دارای نتایج جدی بودند که خجالت‌ملتی را دامن نمی‌زدند. اما حال به جز در مواردی نادر، معماری به بازیچه تصورات و تخیلات تبدیل شده است، به صورت ترکیب پیچیده‌ای از فرمها و خطوط درهم مداد، پرگار و خط‌کش و گونیا درآمده است. اگر چه ارگانیک معماری هنوز وجود دارد و در بعضی موارد بهتر شده است، اما

خاصیت سمبلیک آن بی هدف و دیوانه‌وار است... شاید [روزی] از این آنارشی، یک هنر واقعی با قواعد منطقی و عقلانی و آزاد از خیال‌بافی‌های پرتوهم کنونی نتیجه شود."

۲-۲- مفاهیم فرهنگی معماری ایرانی:

حدیث معماری امروز ایران، حدیث کمرنگی ارزش‌ها و مفاهیم فرهنگی و تمدن ساز مستور در یک معماری ریشه دار و پویاست. معماری که در عصر نو به نوشتن جلوه‌های تمدن بشری و دوره گسترش فوق تصور ارتباطات و جهانی شدن لجام گسیخته پهنه‌های فکر و تمدن، در معرض مخاطرات جدی و گسست‌ها و دوری یکباره از خویشتن مداری، هویت یابی و اصالت طلبی قرار گرفته است.

۱- هندسه و انتظام فضایی ۲- طبیعت ۳- خلوت ۴- سلسله مراتب ۵- شفافیت و تداوم فضایی ۶- انعطاف پذیری ۷- ایهام و تداعی

هندسه یا انتظام هندسی:

مورد بسیار مهم در درک معماری‌های شرق، نحوه برخورد با مقوله هندسه در بیان افکار و اندیشه‌هاست. بدون شک زبان بیان معماری‌های جهان بر هندسه استوار است و از طریق روابط هندسی می‌توان کلیت کالبدی را آشکار ساخت. های غریزی یا ناخودآگاه به نظم های مبتنی بر هندسه، خود فرآیندی آگاهانه بوده و کمالی که تقارن هندسی گذر از نظم نمادی از آن است با دنیای کمال نیافتنی آدمی در تضاد است.

هندسه معماری در ایران از این قانون پیروی می‌کند، پیچیدگی در کثرت، پیچیدگی در قابلیت‌های ترکیبی پنهان و بازگشت به وحدت و مرکزیت. همچنین استواری هندسه در تفکری راه یافته که بیهودگی و پراکندگی در آن جایی ندارد. قرینه‌سازی یک تفکر استوار است که با احکام و دستورالعمل‌های روشن و با آهنگی منظم به جلو می‌رود. تکرار حساب شده ستون‌ها و فضاها در سلسله مراتب تکمیلی خود، تکرار زمزمه های حقیقت جاودان است.

در مقیاس خرد، در معماری ایران سیستم‌های تنظیم ابعاد و تناسبات در ساختمان شناخته شده بوده است. این سیستم‌ها نه تنها به صورت تعیین کننده‌های عملکردی و تکنیکی فرم و فضای معماری بلکه همراه با نیات زیبایی شناسانه برای ایجاد احساس نظم بین اجزای یک ترکیب بصری، به کار می‌رفته‌اند.

در ایران «پیمون» وسیله تنظیم ابعاد و هماهنگی تناسبات بوده است. نظام پیمون انعطاف پذیر و متناسب با مقیاس انسانی است و در عین بهره برداری از الگوهای مشترک دارای تنوع می‌باشد؛ نظام پیمون پیش ساختگی اجزای معماری را نیز ممکن می‌سازد.

در معماری ایرانی جهت‌های اقلیمی و آئینی (قبله) در تعیین راستاهای بنا، همچنین جانمایی عملکردهای مختلف نقش دارد. این تاثیر تا بدانجاست که در معماری نقش جهان میان رون اصفهانی میدان و جهت قبله شبستان مسجد امام مفصلی هوشمندانه طراحی شده است.

طبیعت :

تفکر درباره طبیعت، اجزاء و عناصر آن، قوانین و نظام متقن حاکم بر جهان هستی همچنین غور در هماهنگی و تعادل موجود در کائنات به عنوان تجلی علم و قدرت الهی یکی از مقولات بسیار مهمی است که فرهنگ ایرانی به آن تکیه دارد. علاوه بر این قرآن، کتاب آسمانی، تمام عالم طبیعت را آکنده از آیه و نشانه‌هایی برای شناخت ماورای طبیعت می‌داند. اشارات فراوان در قرآن درباره گیاه، آب، نور و اجزاء طبیعت و در نهایت تمثیل بهشتی آنها موجب شده است که در معماری ایران حضور طبیعت به طور همه جانبه باشد و فضاهای نیمه باز - نیمه بسته در یک روند سلسله مراتبی به نحوی در کنار یکدیگر قرار گرفته باشند که گویی همواره پاسداشت، احترام و حفظ نعمت‌های الهی را که در قلب طبیعت و اجزاء و عناصر آن وجود دارند گوشزد می‌نمایند. نمونه عالی این نوع معماری، ساختمان هشت بهشت است. هرگاه از سطح‌های مختلف آن عبور می‌کنیم طبیعت و برشی از آسمان در کنار ما و در زوایای مختلف قرار دارند و تضادهای داخل و خارج همچون گردش

روزگار معرف تصاویری است که در آن وقار، آرامش و سکوت طبیعت راه گشای مکث، عبادت و تجلیل از به ابعاد گستره جهان است.

حضور و غلبه طبیعت در معماری فقط محدود به عناصر باغ نمی‌شود. جلوه‌های دیگری از طبیعت نظیر باد و ماه نیز در معماری تاثیراتی گذارده است. حرکت باد در ایجاد آسایش ساکنین خانه بسیار موثر است، وجود عنصر منحصر به فرد بادگیر نمونه‌ای از تلاش معمار ایرانی برای به خدمت گرفتن مواهب طبیعت است. ایرانی شب هنگام نیز با غور در طبیعت به آرامش می‌رسد، رسم تماشا و تمرکز در ماه کامل در فصولی از سال خصوصاً پاییز که درخشش ماه به اوج زیبایی خود می‌رسد.

در معماری ایرانی طبیعت در قالب اختصار و در رنگ سبز و قرمز گلدان‌های شعمدانی در کنار حوض، لبه ایوان و یا روی پله‌ها خودنمایی می‌کند. در معماری ایرانی آنجا که معماری برای فراهم آوردن شرایط آسایش انسان از حداقل روزنه و بازشو بهره‌مند است باز طبیعت به صورت استعاره‌ای در هنر تزئین ایرانی نظیر نقوش فرش و کاشی و مشبک‌های پنجره نمایان می‌شود.

خلوت:

واقعیت شامل مجموعه حقایق و ضد حقایق است. در مقابل هر حقیقتی یک ضد حقیقت وجود دارد که آن نیز به نوبه خود یک حقیقت است. وقتی تنها حقیقت یا چند حقیقت را در نظر می‌گیریم فقط نیمی از واقعیت در بر گرفته می‌شود که از کمال و خلاقیت بی‌خبر است. (هرمان هسه)

این حقیقت همان تهی، خلاء و خلوت است. جایی که برای رسیدن به آن باید از هست گذشت و نیست شد و در سادگی و بی‌پیرایگی تفکر و تعمق نمود. خلق فضایی مناسب برای خلوت و تفکر همواره یکی از اصول معماری ایرانی

است. در عرفان اسلامی «خلوت» و «خلسه» و رسیدن به حقیقت بی‌انتهای و رسیدن به آرامش ابدی تلقی می‌شود خلوت، اساس معماری ایرانی است، جوهره اصلی فضای ایرانی حیاط است و ماده و توده اطراف آن در جهت تفکیک تعریف خلوت‌ها شکل می‌گیرد. در چنین حیاطی با ساخت حوض در مرکز حرکتی بوجود می‌آید، حرکت فرد دور حوض و در فضایی خلاء گونه است، آنجا که تعمق و تدبر بیشتر توصیه می‌شود، یعنی جایی که شخص باید از خود بگذرد (صحن مسجد) حتی درخت نیز کاشته نمی‌شود. نمونه بارز این خلوت حیاط مسجد حکیم اصفهان است که همهمه پیرامون را به خلوتی مثال‌زدنی پیوند داده است. پیوستگی خط آسمان در چهار جهت لبه‌های حیاط باید رعایت شود و معماری سنتی ایران نمود این ویژگی است.

ساده‌گرایی و باور عمیق به اصل سکون، سکوت و آرامش، مبنا را بر حذف زوائد می‌گذارد. مراد از سادگی، سادگی کل است، نه جزء. نمونه بارزی از این سادگی در سکوت و اختصار کلام در اشعار هیاکو قابل مشاهده است: «در ته آب آرمیده بر سنگ، برگ‌های پاییزی».

در معماری ایرانی دالان، فضای ارتباطی بیرون و درون به شمار می‌رود. فضای دالان در معماری ایرانی چنان اهمیتی می‌یابد که به جرأت می‌توان آنرا جوهر اصلی فضاهای خانه‌ها، مساجد و بازارهای ایرانی دانست.

در این فضا است که گسستن از بیرون و پیوستن به درون به تدریج حاصل می‌شود. زندگی جهانی بیرون، صداها، رنگ‌ها و حرکات در فاصله زمانی که در این فضای میانجی طی می‌شود، کم‌کم محو می‌گردد. این فضایی است واسطه میان بشریت (میدان برون) و روحانیت (شبستان درون). عالمی است میان جسم و روح و سیری است برای رساندن انسان به نیستی و به هیچ، و جایی که از بند حواس رهایی یابد و ظواهر و زوائد را بشناسد و از خود دور کند، خود را درک کند و به دریای حقیقت پیوندد و راه رسیدن به فطرت را طی کند.

انعطاف پذیری :

در معماری و طراحی منظور از واژه انعطاف پذیر قابلیت تغییر در فضای ساخته شده و امکان تغییر آن برای دست یافتن به شرایط نیازها و استفاده‌های جدید است. این تعریف یکی از اصول شکل‌گیری معماری به‌ویژه معماری مسکونی در ایران است.

در این معماری همه چیز در حال تغییر و تحول است و برای فضا نمی‌توان حد و مرزی تصور کرد. عدم قطعیت فضایی و حرکت فضایی دیگر از ویژگی‌های معماری سنتی ایرانی است.

انعطاف‌پذیری در معماری ایران را می‌توان در سه گونه تنوع‌پذیری، تطبیق‌پذیری و تغییرپذیری با هم مقایسه نمود. تنوع‌پذیری و مفهوم فضای چند عملکردی از ویژگی‌های درونی خانه‌های سنتی در معماری ایران است. این مفهوم با زندگی روزمره مردم هماهنگی و سازگاری کامل داشته و به گونه‌ای سیال در فضاهای کالبدی خانه جریان داشته است.

سلسله مراتب :

یکی از اصول معماری ایران وجود نظام ترتیب و توالی در جایگزین فضاها و عملکردها و وقوع فعالیت‌ها، دیدها و حرکتهاست. ترتیب و توالی فضاها از این باور نشئت می‌گیرد که در سیر تدریجی فضاها تا رسیدن به فضای مقصد درک و احساس در یک جریان پیوسته رشد و کمال و آماده‌سازی برای نیل به شاهد مقصود قرار می‌گیرند.

وجود سلسله مراتب در معماری، به نحو بارزی در ارتباط با مفهوم حریمیت در فرهنگ کشور می‌باشد. حریمیت در معماری ایران، فضاهایی با روحیه و کارکردهای گوناگون می‌آفریند و آنها را از نظر عرصه‌های اجتماعی به عمومی، نیمه عمومی، خصوصی و نیمه خصوصی تقسیم می‌کند. این عرصه‌ها در معماری ایرانی بطور مشخصی از هم تفکیک شده‌اند و نمود آن در مقیاس کلان یا به صورت ایجاد بخش‌های اندرونی و بیرونی و حیاط‌های متعدد با ورودی‌های جدا از هم است و یا در مقیاس خرد از طریق ساخت عناصر نیمه تثبیت شده که از دسترسی و یا دید مستقیم جلوگیری می‌کند مانند حصیر، پرده، دیوار مشبک و شیشه رنگی یا مات.

سلسله مراتب در دو مقیاس شهری و تک بنا در معماری ایرانی قابل بررسی است. در ایران، این نظام فضایی اولیه که حاصل سلسله مراتب پیوسته‌ای از فضاها است به راستای اصلی مسیر بازار ربط دارد که به طور سنتی از یکی از دوازه های اصلی شهر آغاز می‌شود و معمولاً از میان شهر تا به دروازه متقابل ادامه می‌یابد و یا به فضای هسته‌ای محدوده یک کاخ یا مسجدی شکوهمند متصل می‌گردد.

در تعریف سلسله مراتب فضا، نور نیز نقش عمده‌ای دارد. حیاط کاملاً روشن و فضای حرکت و فعالیت است. ایوان سایه است و فضایی نیمه پویا و نیمه ایستاست و برای سکون موقتی به کار می‌رود و در نهایت اتاق که تاریک است و نقطه نهایی مسیر حرکت است.

در بناهای عمومی نیز سلسله مراتب فضایی حرکتی و بصری لحاظ شده‌اند، در پلان معمول مساجد ایوان براساس هندسه وحدت‌گرا، حیاط به عنوان وحدت‌دهنده فضاها، پیرامون در مرکز قرار دارد و حرکت از ورودی و سردر مسجد را به ایوان، شبستان و سپس به محراب متصل می‌کند.

جهت دریافت هرگونه رساله و مطالعات معماری با قیمت پایین با ما

تماس بگیرید.

۰۹۹۰۷۵۳۰۹۲۰